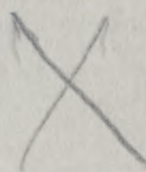
ZIONISTISCHE BROCHURES

ZIONISTISCHE POLITIEK

DOOR

Mr. S. FRANZIE BERENSTEIN

Gedrukt en uitgegeven
Anno Mundi 5666 (1906)

Uitgegeven door de Propaganda-Commissie van den Nederlandschen Zionisten-Bond -:- -:- Afdeeling „Brochurehandel"

-:- ZIONISTISCHE BROCHURES -:-

ZIONISTISCHE POLITIEK

DOOR

Mr. S. FRANZIE BERENSTEIN

GEDRUKT EN UITGEGEVEN
- ANNO MUNDI 5666 (1906) -

UITGEGEVEN DOOR DE PROPAGANDA-COMMISSIE VAN
DEN NEDERLANDSCHEN ZIONISTENBOND -:- -:- -:- -:-
AFDEELING „BROCHUREHANDEL"

VOORWOORD.

Dit vlugschrift heeft slechts ten doel eene der zijden van de veelomvattende Zionistische beweging te belichten. In hoofdzaak is getracht de politieke vragen, die zij doet stellen, onder de oogen te zien en, zonder in wetenschappelijke beschouwingen te vervallen, op populaire wijze te beantwoorden. Daarnevens wordt de aandacht gevestigd op den Zionistischen arbeid in eigen Joodschen kring, voorzoover die in verband staat met het politieke doel, dat het Zionisme beoogt. Omtrent dien arbeid is dus nog veel meer te zeggen dan in het achterstaande geschied is.

Op de beperkte strekking van deze brochure dient men dus bij de lezing wel indachtig te zijn, zoo men over het Zionisme in zijne verschillende levensuitingen geen onvolledigen indruk wil erlangen. Zonder kennis van hetgeen hierachter besproken wordt, kan de Beweging intusschen evenmin begrepen worden. Daarom vertrouw ik, dat dit vlugschrift haar niet ondienstig zal zijn.

Ten slotte dient gezegd, dat in deze brochure — een van een reeks Zionistische propaganda-geschriftjes — enkele malen verwezen moest worden naar anderen uit die reeks, die nog niet het licht gezien hebben. Ik hoop niet, dat dit — zelfs gedurende korten tijd — een bezwaar bij de lezing zal blijken.

S. F. B.

'S-GRAVENHAGE, 33 V. D. OMER 5666, (13 Mei 1906).

ZIONISTISCHE POLITIEK.

Zionisme en Zionistische politiek.

Het Zionisme, — de beweging onder de Joden, die voor het Joodsche volk eene publiekrechtelijk gewaarborgde woonplaats in Palestina beoogt te verkrijgen, — duidt men vaak nader aan als het „politieke Zionisme”.

Die naam is zeker niet onjuist.

De Zionisten maken er immers geen geheim van, dat zij met politieke en diplomatieke middelen een politiek doel willen bereiken en Zionistische politiek wenschen te voeren.

Zionistische, dat is en wil niet anders zijn dan de *Joodsche* politiek. Iedere Zionist voelt zich inderdaad „ Zooion politikon” — een „gemeenschapsmensch” zullen wij maar vertalen — in de Joodsche Volksgemeenschap. En dus voert hij Joodsche politiek, zooals hij, warm-voelend, trouw-aanhankelijk zoon van zijn Joodsch volk, die meent te begrijpen.

Wat is nu naar zijne overtuiging die goede, ware Joodsche politiek?

Haar doel en hare middelen.

De Joodsche politiek behoort er vooreerst naar te streven voor het Joodsche volk zijn eigen land, Palestina, te herkrijgen. Niet opdat dan alle Joden van de geheele wereld daarheen zullen trekken, maar omdat een volk een eigen land behoort te hebben, ook het Joodsche, en zij, die er toe behooren en zich thans gevoelen als door windvlagen voortgejaagde zandkorrels, dan weten, waar zij de rust kunnen vinden, die zij thans missen. De Joden nu hebben feitelijk, naar hunne overtuiging en op grond van historisch recht, een eigen land, maar op het oogenblik hebben zij er niets over te zeggen, is het voor hen van geen nut, is het dus toch niet het hunne.

Welnu, ziedaar het doel, dat de Zionistische, de Joodsche

politiek thans tracht te bereiken: dat land, het land der Joden, Palestina, moet weder het hunne worden!

Palestina is op dit oogenblik echter Turksch. En het Joodsche volk is verspreid en verdeeld, klein en nietig, verdrukt en machteloos! Wat dus met Uwe onzinnige Joodsche politiek en haar nimmer te bereiken doel? zoo wordt den Zionisten toegevoegd.

Niet alleen dàt. Men zegt hun doel ook zoo vaag te vinden, zoo ongedefinieerd. Bovendien zoo gansch onbereikbaar. Immers een staat stampt men niet zoo maar uit den grond. Een volk in eens tot eene organisatie en eene behoorlijk bestuurde samenleving te groepeeren, het is evenmin te doen. Zeker niet, indien zelfs nog niet vaststaat, welke vorm aan die organisatie zal gegeven worden.

Dat alles en nog meer dient om te betoogen, dat het doel van de Zionistische politiek nimmer bereikt zal worden.

Een politiek van eene partij, van eene beweging, omvat evenwel niet alleen een meer of minder gepreciseerd doel, maar ook de middelen om het te bereiken. Die middelen zijn zelfs hoofdzaak voorloopig, staan in de allereerste plaats op den voorgrond. Immers: practici grijpen de middelen eerst aan, willen zij het doel nader bij komen.

Welke middelen dan ter bereiking van haar doel omvat de Zionistische politiek?

* *
*

Palestina en den Sultan van Turkije.

Bij de beantwoording van deze vraag, gelijk zij hier thans volgen gaat, dient men allereerst op den tegenwoordigen toestand van Palestina te letten. In het bijzonder op zijne staatkundige positie, deels ook op zijne economische gesteldheid en geografische ligging.[1])

Palestina behoort aan den Sultan van Turkije. Het is een deel van zijn Aziatisch Rijk. Een deel, dat ongetwijfeld voor zijne onderdanen van niet geringe, vooral religieuse beteekenis is. Moge al Mekka voor hen de heiligste stad zijn, Jeruzalem en het Heilige Land bieden hun niet minder herinneringen aan hun Profeet en zijn leer. Niet licht zal dus de Sultan er toe overgaan dat land af te staan.

Intusschen, hier staat veel tegenover. Bij aandachtige beschouwing wil het Zionisme niets, dat de gevoelens der Mohammedanen zoude kunnen kwetsen.

---

[1]) Voor het laatste onderwerp wordt meer in het bijzonder verwezen naar de te verschijnen brochure „Palestina" door ED. POOL.

Vooreerst toch vraagt het geen onafhankelijk Palestina. Publiekrechtelijk gewaarborgd is niet onafhankelijk. Het land kan een deel van het Turksche Rijk blijven. De Sultan blijft suzerein. Er zal, wordt het doel van Zionisme verwezenlijkt, in den uitwendigen toestand van Turkije weinig veranderen. Het eenige, dat geschieden zal, is: in een deel van het Turksche Rijk krijgen de bewoners en de immigranten zelfbestuur. Zoowel die bewoners als die immigranten zullen Joden zijn, die dat zelfbestuur niet als individuen, maar als leden van het Joodsche volk ontvangen; aan dat volk zelf wordt dan die autonomie in Palestina gegeven. En wel door den Sultan van Turkije uit diens souvereinen wil, zoodat zijne autoriteit er toch waarlijk niet door geschaad kan worden.

Ook zijne macht niet, al lijkt het oppervlakkig anders. Vooreerst is die macht reeds thans in Palestina niet bijster groot. De Verheven Porte zal het vermoedelijk zelf toegeven. Niet alleen dat de hand des Sultans in Palestina niet ver reikt, maar hij heeft herhaaldelijk ook groote onaangenaamheden met de mogendheden, die om de beurt aanleiding vinden tot optreden in het belang van hunne onderdanen of van de kerkgenootschappen, die zij respectievelijk onder hunne bescherming hebben genomen.

Zou het voor Turkije en de Mohammedanen daarom niet waardiger en ook veiliger zijn, indien Palestina, dat thans, naar het heet, ja onder direct gezag staat van, maar bron is van zoovele onaangenaamheden voor den Sultan, onder direct gezag werd gesteld van een volk, dat des Sultans oppergezag erkent en dat tevens, genietende van zelfbestuur, kan zorgen, dat dit zelfbestuur ook door de andere mogendheden behoorlijk geëerbiedigd wordt?

Weliswaar, de Sultan zal iets afstaan, zij het dan nog zoo weinig. Alle redeneering zal dat niet kunnen wegvlakken. Hetgeen hij afstaat zal hem evenwel worden vergoed. Het „Charter", dat is het recht, de vergunning, om in Palestina een zich zelf besturende Joodsche volksgemeenschap te vestigen — straks daarover meer —, wordt van hem gekocht. Daarvoor dient de Jewish Colonial Trust, de door de Zionistische beweging opgerichte Bank[1]). Zoo zal dat schenken van het Charter voor den Sultan een niet te versmaden finantieel voordeel opleveren.

De internationale beteekenis van Palestina.

Daarnevens staan nog andere voordeelen. Vooreerst van

[1]) Zie: „De praktische finantieele instellingen van het Zionisme" door G. C. POLAK.

politieken aard. Palestina schijnt, bedriegen alle voorteekenen niet, bestemd een land van groote internationale beteekenis te worden. De groote weg van Europa naar Klein-Azie en verder het groote Aziatische werelddeel in, als dezelfde weg van Afrika daarhenen, loopen er door.[1]) De bouw van den Bagdad-spoorweg belooft het transito-verkeer zeer te doen toenemen, al is de beteekenis van dien spoorweg, die zeer langzaam vordert, op het oogenblik nog niet zoo groot. Jaffa wordt reeds nú meer en meer een haven van gewicht.

Maar terwijl zoo de internationale beteekenis van Palestina in economisch opzicht stijgende is — ethisch en religieus was die beteekenis steeds groot —, vermeerdert ook het politiek gevaar, dat uit het bezit van dat land voor het zwakke Turkije kan voortspruiten. De mogendheden, die voor de ethische belangen niet zoo spoedig tot daden van geweld overgaan, doen het maar al te snel, wanneer er economische op het spel staan. Gaven de botsingen tusschen geloovigen van de verschillende kerkgenootschappen, die zoo nu en dan in Palestina voorkomen, slechts aanleiding tot het zenden van nota's en protesten, men kan er zeker van zijn, dat zoodra er belangen-geschillen tusschen de onderdanen of de beschermelingen van diezelfde mogendheden zullen rijzen, zij zich niet meer tot nota's en diplomatieke stukken zullen bepalen maar zonder schroom met vloot-demonstraties en hardhandige middelen hun wil zullen trachten door te zetten. Europa en de wereld is dan weder eene nieuwe politieke kwestie rijker geworden.

Het Turksche Rijk zal wel in hoofdzaak daarvan de nadeelige gevolgen ondervinden. Dergelijke vraagstukken versterken allerminst de zekerheid van zijne integriteit, integendeel. Geheel gezwegen van het gevaar voor den wereldvrede, dat in deze eventueel nieuwe Turksche kwestie verscholen ligt.

* *
*

Een neutraal Joodsch Palestina.

Het Zionisme kan hier nu voor de wereld en voor Turkije redding brengen. Er kan niets tegen zijn, Palestina, dat voor vele mogendheden een begeerenswaardig bezit zal vormen, *dus* door de eene aan de andere niet zal gegund worden doch wel ieder gelegenheid zal bieden naar uitbreiding van machtssfeer te streven, aan een volk ter bewoning te geven,

[1]) Nog laatstelijk heeft de Engelsche Palestina-kenner Col. Conder zich in dien geest uitgelaten. (Men zie de *Jewish Chronicle* van 27 April 1906).

dat in alle opzichten aan alle anderen de „vrije deur" zal laten, volkomen „neutraal" mag heeten. Een volk bovendien, dat zeker de capaciteiten bezit, om een land te besturen; dat, geleerd door jarenlange verdrukking elders, wel zal zorgen, dat bestuur en wetgeving voldoen aan de eischen, die men in dezen tijd aan een beschaafden staat mag stellen.

Datzelfde volk zal dan in de gelegenheid zijn een land, thans eer verwaarloosd dan in cultuur gebracht, tot ouden bloei terug te brengen. De Jood zal met liefde den grond, waarop eenmaal zijne voorvaderen hebben gearbeid, bebouwen en ontginnen. Wat hij kan doen om dat land zoowel voor den landbouw als voor den handel en de industrie geschikt te maken, zal hij waarlijk niet nalaten. Van hoe groot voordeel zal een bloeiend Palestina dan niet zijn, zoowel voor de omliggende Turksche landen als voor de beschaafde wereld, wier afzetgebied weder verruimd en wier verkeers-veiligheid gebaat zal zijn?

Maar ook — het worde herhaald — voor de omliggende Turksche landen. Een welvarend Palestina zal ook hunnen handel voordeel verschaffen, hunne economische positie verbeteren. Natuurlijk even goed de Turksche regeering winst brengen, aan wie het toch reeds niet anders dan aangenaam kan zijn, indien het een der landen, waarover zij de suzereiniteit uitoefent, goed gaat. Zoo zal zij behalve door de bate, die haar door het toestaan van het Charter zal geworden en die zij dus direct zal erlangen, door het bereiken van het doel der Zionistische beweging ook indirect gebaat worden.

Al deze gronden wekken het vermoeden, dat, mits de politieke actie der Zionisten in deze richting maar behoorlijk en met klem wordt voortgezet, de Sultan van Turkije, na juiste en alles omvattende inlichtingen over hun doel te hebben verkregen, ten slotte niet zal aarzelen Palestina op de hierboven aangegeven voorwaarden aan het Joodsche volk af te staan.

* *
*

Het Zionisme en de mogendheden.

Behalve de instemming van den Sultan van Turkije is echter ongetwijfeld nog die van de verschillende mogendheden noodig. Het is weder het streven der Zionistische politiek ook die instemming te verkrijgen.

Dat kan niet onmogelijk zijn. Zoowel het Recht als het Belang moeten de beschaafde wereld er op den duur toe brengen de Zionistische beweging te steunen.

Het Recht. Immers, kan, mag het recht heeten, dat elf millioen menschen, die ontegenzeggelijk een volk vormen, geen eigen nationaal leven mogen leiden? dat het grootste deel hunner als vreemdelingen worden beschouwd niet alleen, maar ook als zoodanig, neen als indringers en misdadigers worden behandeld? Is het geen schande voor de beschaafde menschheid, dat de Joden, gedwongen om over de geheele wereld verspreid te leven, in zoo menig land, waar zij wonen, tevens gedwongen worden de hardste ellende te verduren, de zwaarste mishandelingen te verdragen, de grootste rechtsongelijkheid, de diepste vernedering te dulden? Zal zulk een schouwspel den naar het hoogere en betere strevenden mensch kunnen bevredigen, den volkeren en den regeeringen, die immers de wereld ook willen vooruitbrengen, op den duur kunnen behagen? Men weet beter. Zoogoed als eens Europa onbeschroomd den Grieken bij hun bevrijdingsoorlog de beschermende hand heeft gereikt, zoo goed als eenige mogendheden gemeend hebben de Belgen te mogen helpen, toen zij een vrij en onafhankelijk koninkrijk wilden vormen, zoo goed als de Vereenigde Staten van Noord-Amerika Cuba van Spanje hebben helpen bevrijden; — even goed is het mogelijk, ja zal het noodzakelijk worden om eens het Joodsche volk te ondersteunen, wanneer het zonder oorlog en zonder geweld uit onmatigen en onverdragelijken druk zijne redding zoekt.

Ja, hier nog eerder dan daar. Want het Joodsche volk kan met nog meer recht dan een ander op de ondersteuning der volkeren aanspraak maken. Het verpersoonlijkt in de geschiedenis der menschheid een beginsel, dat van het monotheisme. En al vindt men thans onder de Joden geloovigen zoowel als ongeloovigen, al is het Zionisme eene zuiver nationale beweging, — toch zal het niet ontkend kunnen worden, dat een zich zelf besturend en vrij Joodsch volk weder zal wijzen — krachtiger dan tot heden — op het hooger beginsel, waarvan het steeds de drager is geweest en dat het gedurende de eeuwen door talloos millioenen, zij het ook in gewijzigden vorm, heeft zien overgenomen.

Door het bereiken van het doel der Zionistische politiek kan de menschheid zedelijk slechts gebaat worden. Het is niet het minst de dankbare taak van hen, die zich bij de beweging hebben aangesloten, daarop steeds en voortdurend te wijzen.

Intusschen, de wereld wordt misschien nog meer door het Belang dan door het Recht geregeerd. Vooral de volkeren in hun geheel en hunne regeeringen loopen eer warm, wan-

neer het over belangen-geschillen dan wanneer het over rechtskwesties gaat.

De mogendheden dienen dan ook zeker op het belang, dat zij bij eene voldoende oplossing van het Joodsche vraagstuk hebben, gewezen te worden.

De beteekenis van de Jodenvraag voor de inwendige politiek der mogendheden.

Het staat vast, dat de tegenwoordige toestand der Joden in verschillende landen voor de regeeringen daar een bron van groote onaangenaamheden en moeilijkheden is en voor vele anderen kan worden.

Rusland bijvoorbeeld moet altijd opnieuw zijn aandacht wijden aan de Joden. De echte, onvervalschte Rus heeft nu eenmaal een geweldigen afkeer van den Jood. Deze is hem de baas, is verstandiger dan hij. Hij ziet in den Jood een vreemdeling, een indringer. Het groote verschil in godsdienst brengt daartoe natuurlijk het zijne bij. En al moge de Russische regeering de Joden wel eens hebben gebruikt, of nog gebruiken, als het speelgoed, dat stuk geslagen mocht worden om de Russische kinderen zoet te houden, — het is dan toch maar een feit, dat de Russische kinderen er niets in zagen dat levend speelgoed stuk te slaan. Dat wijst op een haat, die slechts even behoeft aangewakkerd te worden om in bloed zich te willen koelen. Een dergelijke haat en afkeer maakt rustig samenleven reeds niet mogelijk. Daarmede moet eene regeering, zelfs al ware zij met de beste bedoelingen jegens de Joden bezield, rekening houden.

Maar natuurlijk is dat voor haar, in het bijzonder ten opzichte van hare internationale positie, vaak zeer onaangenaam. Hóé onaangenaam bewijzen de telegrammen en officieele mededeelingen, die door de Russische Regeering verspreid worden, wanneer zij in geldnood zit.

Welnu, dit alles zal haar voortaan bespaard worden, indien Palestina een wijkplaats voor de Joden zal zijn geworden.

En niet alleen zal het zoo met Rusland zijn. Ook in vele andere landen met beschaafder bevolking worden de Joden als deel van een vreemd volk beschouwd, heerscht zoowel in de „society" als in het economisch verkeer eene verhouding, die verre van aangenaam is en die in het antisemitisme haar hatelijkste uiting vindt. Dat van volkomen gelijkstelling van de Joden met de overige bevolking slechts hier en daar sprake is, behoeft zelfs voor Nederlanders, die immers bij hen die gelijkstelling in het politieke leven en

in het maatschappelijk verkeer kunnen waarnemen, geen betoog.

De politiek-economische beteekenis van de Jodenvraag.

Maar is dat anti-semitisme, zijn de vervolgingen in Rusland, in Rumenië, nu niets anders dan een resultaat van ras-instincten, van gevoels-indrukken? Er werd reeds boven op gewezen, dat er inderdaad óók zeer materieele begeerten en indrukken aan ten grondslag liggen. De strijd om het bestaan is ook hier schuld van veel. De Jood is matiger, schijnt zich gemakkelijker in zijne omgeving in te werken. Hij heeft als gevolg misschien van zijne eeuwenlange omzwerving een groot aanpassingsvermogen. Maar daarvan ondervinden de anderen, de menschen, in wier midden hij is komen wonen, de schade. Weder zéér sterk is dat in Rusland het geval. Daar wonen de meeste Joden, dicht op elkaar gepakt, in het „Ansiedlungsrayon", de districten, waar het den Joden vergund is te blijven. Daar ontbreekt hun eenvoudig elk middel om het brood voor hen en hun gezin te verdienen. Het aanbod van werkkrachten is oneindig veel grooter dan de vraag er naar. Toch moeten ook die menschen leven. Gevolg: een bederf van de arbeidsmarkt, een terugdringen van de loonen, en maar al te vaak toch nog gebrek en hongersnood. Op den algemeenen economischen toestand in het Tsarenrijk kan uitteraard zoo iets ook niet gunstig inwerken.

Het is geen wonder, dat vele Joden door verhuizing naar andere landen betere levenskansen trachten te verkrijgen.

Maar deze trek naar emigratie, die bij vele Joden, wonende in de landen der verdrukking, bestaat, brengt nu juist voor vele volkeren, wier arbeidsverhoudingen gunstig althans niet ongunstig zijn, een groot gevaar mede, — een gevaar, waarvoor het Zionisme hen kan bewaren. Dat het daartoe in staat zal zijn, mag wellicht een der meest in het oog loopende voordeelen heeten, die het den beschaafden volkeren biedt.

Het hier bedoelde gevaar is, dat de arme Joden, handwerkslieden zoowel als „unskilled labourers", menschen die geen vak verstaan maar die óók moeten leven, in de landen, waar zij komen, de arbeidsmarkt zullen benadeelen en de welvaart zooal niet zullen knotten, dan toch zullen schaden.

Dat gevaar is niet te onderschatten. Men bemerkt het reeds in Noord-Amerika, speciaal in New-York, in welke stad thans ongeveer 700.000 Joden wonen en waar zij inderdaad

in hooge mate de slachtoffers zijn van het zoogenaamde Sweating-systeem. De Amerikanen zien dat natuurlijk hoogst ongaarne, vooral de arbeiders-organisaties. De actie, die dan ook in de Vereenigde Staten merkbaar is tegen den Chineeschen koelie, richt zich ten deele niet minder tegen den Joodschen immigrant. De gevolgen zullen, slaagt die actie in haar geheel, evenwel verschillend zijn: de Chinees weet tenminste dat hij in China weder een thuis kan vinden; de Russische Jood kan weder naar Rusland teruggaan. Hetzelfde?

Indien men het bovenstaande overweegt, zal men een der redenen begrijpen, waarom zelfs in de vrije Vereenigde Staten van Noord-Amerika het anti-semitisme geen geheel onbekende verschijning meer is. En in welk eene mate economische motieven daar een rol spelen.

Diezelfde motieven hebben de Engelsche agitatie, die een wet op de immigratie van vreemdelingen heeft gebracht, geleid. Ook daar veroorzaakte de binnenkomst van tallooze arme Russische Joden ongewenschte toestanden van allerlei aard, toestanden, natuurlijk slechts het gevolg van de armoede en de levensbehoefte der aankomelingen. Het aanbod van de Engelsche regeering om een land in Oost-Afrika ter beschikking van de Zionistische leiding te stellen, ten einde daar onder Engelsch oppergezag eene autonome Joodsche kolonie te vestigen, heeft vermoedelijk voor een niet gering deel zijn oorsprong te danken aan de moeilijkheden, waarin de immigratie van zoovele „ongewenschten" die regeering bracht.

Het behoeft na dit alles niet meer betoogd te worden, dat de verhuizing van Joden niet de redding aan het Joodsche volk zal kunnen brengen en ook, uit een algemeen humanitair oogpunt beschouwd, geenszins afdoende is te achten.

Hoe geheel anders eene oplossing zal het Zionisme brengen. Dan geen verhuizing naar een ander land, dat reeds bewoond, vaak dicht bevolkt is, maar naar een streek, die waarlijk nog heel wat inwoners kan bergen. Dan geen wonen te midden van andere volkeren en onder bestaande rechtsverhoudingen, maar zich vestigen in een als het ware nieuwe gemeenschap en onder eigen bestuur. Het verschil is groot.

De medewerking der mogendheden; hare garantie.

Wanneer dit alles nu zoo is en de voordeelen, die de door het Zionisme aangegeven oplossing van het Joodsche vraagstuk geeft, in die mate in het oog loopend zijn, dan is ook het vertrouwen gerechtvaardigd, dat de mogendheden mede

zullen werken om Palestina voor het Joodsche volk open te stellen. Palestina en geen ander land. Vooreerst omdat het Joodsche volk alleen in Palestina in staat zal wezen zich zelf weder te zijn en een eigen nationaal leven te voeren.[1]) Maar ook omdat zij zich zelven dan de vele kwesties, die uit de tegenwoordige staatkundige positie van Palestina kunnen voortvloeien, zullen besparen. Zij kunnen daartoe medewerken, ook zonder de religieuse gevoelens hunner onderdanen te kwetsen. De den Christenen heilige plaatsen in het Heilige Land zullen even goed, misschien zelfs beter dan thans onder de bescherming van de Christelijke mogendheden blijven. De Joden verlangen geen gezag over die plaatsen, laten dat gaarne aan die mogendheden over, ook al zouden zij, indien het hun werd toevertrouwd, het als een eere-plicht beschouwen te beschermen wat anderen heilig is.

In hoeverre nu vraagt het Zionisme de medewerking der mogendheden?

Het spreekt van zelf, allereerst door algemeene betuigingen van sympathie. Die reeds zullen, komen zij van de machtigen der aarde, haar invloed niet missen, ook niet op den Sultan van Turkije. Wijlen Dr. Herzl, de vader van het politieke Zionisme, mocht reeds hier en daar blijken van belangstelling en instemming met het Zionistisch streven en doel ontvangen. En de tegenwoordige leiding gaat op dien weg onverdroten voort. Zij voert de Zionistische politiek in engeren zin. Vooral om eens — het kan langer of korter duren — de mogendheden tot een daad te doen komen. Die daad zal niet alleen zijn het ondersteunen van een verzoek aan den Sultan van Turkije om Palestina voor Joodsch zelfbestuur beschikbaar te stellen, hetgeen dan door dezen zal geschieden door het geven van het „Charter" vermoedelijk aan de Joodsche koloniale Bank, die rechtspersoon is, maar vooral eene belofte van garantie, die aan dat zelfbestuur door die mogendheden zal worden gegeven. Zij en Turkije zullen dan te zamen het bezit van Palestina, dat deel van het Turksche Rijk zal blijven, aan eene autonome Joodsche kolonie waarborgen. Is dat bereikt, dan mogen wij zeggen, dat — voor zoover menschen dat vermogen — er eene goede oplossing aan het Joodsche vraagstuk, overeenkomstig de aspiratiën van de besten des Joodschen volks en de wenschen van de meeste Joden, die weten en willen weten, dat zij behooren tot het Joodsche volk, zal zijn verkregen.

[1]) Ter beantwoording van de vraag, in hoever Palestina geschikt is voor eene groote kolonisatie, zie men de reeds vermelde brochure „Palestina" door ED. POOL.

De Joodsche Volksgemeenschap in Palestina en het Joodsche Volk.

Eene goede oplossing, ook in dien zin, dat zij politiek en technisch mogelijk en bereikbaar is. Het geven van een „Charter" aan een rechtspersoon gelijk de Joodsche Koloniale Bank is niet iets onbekends. Engeland heeft — in Afrika — o.a. een dergelijk „Charter" aan Rhodes en zijne Maatschappij voor Rhodesia gegeven. Het „Octrooy", waarmede de Oost-Indische compagnie werkte, was niet veel anders. En er zijn soortgelijke voorbeelden aan te wijzen. Ook de staatkundige verhouding waarin de Joodsche gemeenschap in Palestina zal komen te verkeeren, laat zich elders aanwijzen. In het bijzonder vertoont de tegenwoordige positie van het eiland Kreta[1]) een soortgelijk beeld. Ook daar zelfbestuur onder Turksche suzereiniteit en met steun der mogendheden. Wat voor de Kretensers mogelijk is gebleken, zullen de verschillende staten, die bij eene oplossing van de Jodenkwestie belang hebben, toch ook wel voor de Joden tot stand kunnen brengen.

Zij behoeven zich, indien zij daartoe willen overgaan, althans niet te laten weerhouden door het niet te onderschatten beletsel, dat nu iederen staat, die zelfs eene poging zoude willen doen om in het belang der Joden te intervenieeren bij de regeering van het land waar zij wonen, in den weg is: de onmogelijkheid om zich te mengen in de binnenlandsche aangelegenheden van een bevriende mogendheid. Zeker jegens eene groote mogendheid als Rusland wordt tegen die inmenging wel met de grootste zorg gewaakt. En, praktisch beschouwd, niet ten onrechte. Zoolang de Joden hun heil alleen in de landen, waar zij nu wonen, of in andere groote staten, waarheen zij trekken, moeten zoeken, kan men inderdaad niet verwachten, dat dit bezwaar uit den weg zal worden geruimd. Hoe geheel anders evenwel zal het zijn, indien hun een eigen land word toegewezen, indien de Sultan Palestina voor hen openstelt? Dan wordt een Joodsch volk even goed als elk ander volk een persoonlijkheid als het ware, waarover dus in den Raad der volkeren kan gehandeld en gesproken worden, zonder dat kan worden beweerd, dat dit inmenging is in binnenlandsche aangelegenheden van welke mogendheid ook. En ook het streven naar een eigen land, duidelijk blijkende en met kracht en met aandrang allerwege verkondigd, geeft reeds het Joodsche volk aan-

---

[1]) Ook die van het eiland Samos, reeds van 1832 af.

spraak op erkenning en behartiging zijner belangen bij de regeeringen, die, met of zonder hare volkeren te hooren, de internationale wereldvragen behandelen en beslissen. Want, dat zien de Zionisten volkomen in, de stem van een volk kan misschien een tijdlang maar zeker niet voor immer gesmoord worden. De vele bevrijdingsoorlogen der kleine volkeren, meerendeels gelukt, zoo zij een gevolg waren niet van de wenschen van fracties en van egoistische minderheden maar van de verlangens, die in de volksziel zelf leefden en door de volksleiders slechts werden vertolkt of te voorschijn geroepen, geven daarvan het bewijs.

Er is geen reden om eene afwijking van dien regel voor de Joden te veronderstellen.

* *
*

De Joodsche volkswil.

Maar dàn moet er, wil het Zionistisch doel bereikt worden, sprake kunnen zijn van een sterken en duidelijk sprekenden Joodschen volkswil. En van de aanwezigheid van een Volkskracht, sterk en machtig genoeg om niet alleen een eigen bestuur, maar ook, hetgeen nog meer wil zeggen, een eigen rechtsgemeenschap van den grond af op te bouwen. Dien Joodschen volkswil te sterken, te verlevendigen, die Volkskracht aan het Joodsche volk te brengen, voorzoover er van gemis aan kracht en aan volksbewustzijn sporen te vinden zijn, — dat is óók een deel van de Zionistische politiek, de inwendige, de binnenlandsche politiek, als men in dit verband en bij een volk zonder land van binnenland zou kunnen spreken; een deel, niet minder gewichtig dan het andere, hetwelk hier boven kortelijk is geschetst en dat, om het in bureau-achtigen stijl uit te drukken, de bemoeiingen van het departement van buitenlandsche zaken omvat.

De inwendige Zionistische politiek.

Want hierbij mogen noch de eigenaardige karaktertrekken, waardoor het Joodsche volk, natuurlijk onder den invloed van zijn verleden, zich van andere volkeren onderscheidt, noch de bij geen andere natie voorkomende verhoudingen, waarin dat volk verkeert, noch de eischen, die wetenschap en ervaring in deze dagen voor een behoorlijk bestuur en eene rechtvaardig ingerichte maatschappij en maatschappelijke orde aan de hand doen, uit het oog worden verloren.

Zoo moet het Zionisme er bij zijn streven op bedacht zijn,

dat hoe groot een gehechtheid de Joden ook aan hun volk, of beter nog aan hunne afstamming moge verbinden, daarnaast bij hen, althans bij velen hunner, aanwezig is trouw en liefde voor den staat, waartoe zij behooren, voor den grond, dien zij bewonen, voor het volk, dat hen in zijn midden heeft opgenomen. Ook die laatste gevoelens zijn eerbiedwaardig; ze verzwakken, kan het Zionisme allerminst willen. Gelukkig is de Jood — weder gevolg voornamelijk van de inwerking der historische gebeurtenissen — ook geestelijk een gecompliceerd wezen. Ware dat niet het geval, dan zoude de Russische Jood, niettegenstaande alle ellende, die hij in Rusland te doorstaan heeft, onmogelijk nog met liefde terug kunnen denken aan zijn geboortegrond; — en dit is toch wèl het geval, naar ieder, die met Russische Joden wel eens een onderhoud heeft gehad, weten kan. Natuurlijk niet bij allen, maar wel bij velen. En, om nu tot een geheel ander soort Joden over te gaan, die in Nederland en in het algemeen in de beschaafde landen van West- en Midden-Europa, — zij zijn zich bewust zoowel verplichtingen te hebben aan het land hunner inwoning als aan het volk, waaruit zij gesproten zijn, verplichtingen, die niet uit egoisme voortspruiten, maar uit liefde, trouw en gehechtheid. Ook weder niet allen, maar dan toch de groote meerderheid.

Het Zionisme wil nu allerminst de Joden iets minder getrouwe leden maken van den staat, waartoe zij behooren en waar het hun goed gaat. Al eischt het ook daar van hen Zionistische politiek.

Waarin die politiek dan bestaat en waarin zij hare bepaalde kenmerken vindt, is niet zoo dadelijk te zeggen. Dat dient feitelijk voor ieder land al naar de daar bestaande verhoudingen te worden bepaald. Het is gemakkelijk hiervan voorbeelden te geven. Zoo trachten de Zionisten in Oostenrijk de Joden voor het kiesrecht als eigen volksgroep erkend te zien. Zij ontkennen de mogelijkheid, dat de Joden zich bij eenig ander der talrijke volkeren, waaruit de Oostenrijksche monarchie bestaat, zouden kunnen aansluiten. En, waar nu in het thans aanhangige ontwerp dat verlangen niet is verwezenlijkt, zal zich, wordt dit ontwerp wet, ook het eigenaardige verschijnsel voordoen, dat in Moravie, het eenige land welks bevolkingsdeelen naar hunne verhouding afgevaardigden naar den Rijksdag zullen zenden, de Joden niet weten, bij welk deel zij zich moeten voegen. Het behoort nu tot de Zionistische politiek van de Joden in Oostenrijk op die onzinnigheid de volle aandacht te doen vestigen en, zoo mogelijk, haar ontstaan te voorkomen. In Rusland was

het bij de verkiezingen voor de Doema ongeveer de gelijke kwestie. Ook hier was het Zionistische politiek den Joden te leeren, dat zij als Joden hebben te kiezen en als niets anders. Gelijk velen hunner ook gedaan hebben.

Zoo is het in landen met nationaliteiten-strijd. Natuurlijk. De Joodsche nationaliteit is er ook eene en dient als gelijke te worden beschouwd.[1])

Anders is het, waar geen verschil van en geen strijd tusschen nationaliteiten en volkeren bestaat. In eenheidsstaten is de rol der Joden een andere. Zij zijn daar gewone burgers van den staat. Zij moeten er naar streven — voorzooveel nog noodig — om gelijke rechten, dezelfde als alle andere burgers, te erlangen. Want zij dienen den staat, zij zijn er leden van, zij betalen hun belastingen, zij volbrengen hunne plichten; zij behooren en wenschen dat alles ook te doen, maar zij moeten dan ook als gelijkwaardige menschen en burgers erkend worden en zich als zoodanig kunnen beschouwen. Het Zionisme, dat berust op de gelijkwaardigheid van het Joodsche volk met alle andere volkeren, acht het natuurlijk in strijd met zijn beginsel, indien afstammelingen van het Joodsche volk alleen òmdat zij dat zijn, staatkundig en economisch bij anderen worden achtergesteld, ongeacht het onrechtmatige dat daarin mocht gelegen zijn. Het is dus geen wonder, dat de Zionisten tegen elke achteruitstelling der Joden protest aanteekenen en voor gelijkheid optreden.

Hiermede is — zonder het onderwerp ook maar eenigszins uit te putten — kortelijk geschetst, wat Zionistische politiek ook in dezen zin voor den Jood in de verschillende landen is. Aldus opgevat, zal zij inderdaad den Jood onmogelijk minder trouw lid kunnen maken van den staat, waartoe hij behoort, -- en zal zij toch het Joodsche nationaliteitsgevoel in sterker mate opwekken, dan waarin het bij velen thans aanwezig is.

Trouwens, om dat op te wekken zijn nog andere middelen noodig, wier nadere bespreking evenwel buiten het hier gestelde bestek ligt.

Slechts zij gezegd, dat door ontwikkeling, beschaving, verspreiding van kennis betreffende het Joodsche volk, hier veel bereikt kan worden en ook reeds verkregen is.

De verschillen tusschen de Joden.

Bij al hunnen arbeid moeten de Zionisten rekening houden

---

[1]) De Joodsch-nationale idee zal in een nader te verschijnen brochure nog worden geteekend.

met het feit, dat de Joden in zoovele verschillende landen worden aangetroffen. Dat is eene niet geringe moeilijkheid voor de Zionistische beweging, meer nog dan voor andere wereldbewegingen. Het spreekt immers van zelf, dat de Joden in West-Europa in menig opzicht geheel andere begrippen hebben dan die van Oost-Europa. Zoo al niet ten opzichte van zedelijkheid en moraal, dan toch wel ten aanzien van conventie, van verkeer en dagelijkschen omgang. Niet dat de laatsten ook wat dat betreft de minderen zijn van de eersten, maar zij zijn anders. En in Palestina zal toch de maatschappij evenmin in dat als in eenig ander opzicht, hier dat en elders weder een geheel ander uiterlijk kunnen vertoonen. Eenvormigheid moge uit den booze zijn, — eene samenleving is onmogelijk, die niet op ongeveer gelijke grondslagen berust. Zoo wordt het Zionistische politiek de Joden van de wereld elkaar te doen naderen, elkaar beter te leeren begrijpen. Waar nú ongetwijfeld bijvoorbeeld de Engelsche-sprekende Jood zijn Russisch-sprekenden stamgenoot met vreemde oogen aanziet en vaak geringe verwantschap met hem gevoelt, dient het Zionisme er naar te streven al die en dergelijke verschillen tusschen de Joden van de wereld te doen verdwijnen. En dat met behoud van hetgeen goed is bij allen, in het bijzonder van de gemeenlijk grootere cultuur bij de Westersche Joden en van het meestal grootere Joodsche gevoel en sentiment bij de Oostersche. Zoo wordt bij de laatsten getracht grootere Westersche beschaving in te burgeren — en niet zonder succes, — en houden de Zionisten in West-Europa en Amerika bij de Joden het gevoel levendig van hun te-zamen-behooren ook met die in andere landen, en de herinnering warm aan het verleden van het Joodsche volk, aan zijne geschiedinis en aan zijne letterkunde. Ook de belangstelling in en de kennis van de Hebreeuwsche taal zoowel als van het Jargon, het Joodsch-Duitsch, de taal, waarvan zich de groote meerderheid der Joden, de Russische en Poolsche, in het dagelijksche leven bedienen, beproeft het Zionisme te verbreeden.

Door dit alles slaagt men er werkelijk allengs in de eenheid onder de Joden te vergrooten, die eenheid, welke ongetwijfeld eene voorwaarde is voor het welslagen van de Zionistische beweging, al laat zij de Joden in de verschillende landen even goede en al maakt zij hen waarlijk geen slechter burgers van de staten, waartoe zij behooren.

Doch niet alleen geestelijk, ook materieel en lichamelijk, dient de toekomstige Joodsche volksgemeenschap in Palestina een krachtig volk te vinden. Dit deel van den Zionistischen

arbeid heeft zich op eigenaardige wijze geuit in de oprichting van gymnastiek- en sportvereenigingen. Maar van meer belang, althans van meer belang voor de toekomstige maatschappij, die de Joden in Palestina zullen grondvesten, is ook hier grondige studie van de economische en sociale verhoudingen van het Joodsche volk in het heden.

Zionistische Wetenschap.

Zoo ergens, dan is in de Zionistische beweging de politieke, de economische, de ethnografische en de statistische wetenschap op hare plaats. En daarom kan het niet bevreemden, dat juist met Zionistischen steun en met Zionistische arbeidskrachten in de laatste jaren menige poging is gedaan, om den economischen en socialen toestand der Joden, niet alleen in Rusland en in de landen der verdrukking, maar ook in de beschaafde landen, waar de Joden min of meer den invloed der assimilatie hebben ondergaan, te onderzoeken en daaromtrent cijfers en gegevens te erlangen. Ook over de vaak zeer belangwekkende resultaten dier pogingen is het hier niet de plaats uit te weiden; slechts kan en moet geconstateerd worden, dat zij ten aanzien van de karaktereigenschappen van het Joodsche ras reeds merkwaardig licht hebben gegeven.

Uit dit alles zal het allicht eenigszins duidelijk zijn, dat het praktisch bezwaar, tegen het Zionisme geopperd, alsof het Joodsche volk veel te weinig één is om een doel als door de Zionisten beoogd bereikbaar te maken, ten deele door den Zionistischen arbeid met succes ondervangen wordt, deels in zulk eene sterke mate als wordt beweerd niet aanwezig is.

De inwendige inrichting van de Joodsche Volksgemeenschap in Palestina.

En nu ten slotte het laatste gedeelte van de Zionistische politiek: de inwendige inrichting van de Joodsche gemeenschap, door het Zionisme in het uitzicht gesteld.

Eigenlijk is dat geen politiek nog van dit oogenblik. Die gemeenschap wordt in het uitzicht gesteld, zal er ook komen, maar is er nog niet. Er mogen ook thans reeds partijen in de Zionistische beweging zijn, — die partijen verschillen slechts ten aanzien van datgene, wat op het oogenblik voor den praktischen arbeid op den voorgrond moet staan, maar betreffen waarlijk nog geen verschillende meeningen over

den besten toekomstigen regeeringsvorm. Ieder Zionist begrijpt maar al te zeer, dat strijd daarover dwaas en voorbarig zoude zijn. En een eerlijk, niet naar bezwaren zoekend tegenstander der beweging kan dan ook een vraag naar dien regeeringsvorm in goeden gemoede niet stellen. Hij wordt wel gevonden, of liever: hij *wordt* wel, als hij er moet wezen.

Edoch, waar naar den besten regeeringsvorm en niet minder naar de beste maatschappelijke organisatie, voorzoover beide niet van zelve ontstaan, ook moet gezocht worden, is het zaak dat zoeken zoo gemakkelijk mogelijk te doen zijn. Dus moeten ook hier wetenschap en ervaring hare diensten bewijzen. Vandaar dat menig Zionist zich onledig houdt met het onderzoek naar de wetten, die den economischen bouw der maatschappij beheerschen, en naar het recht, dat ook het Joodsche bestuur in Palestina tot richtsnoer moet zijn.

Het spreekt van zelf, dat niet alle Zionisten bij deze hunne onderzoekingen tot dezelfde conclusies komen. Maar dat mag men wel als vast staande aannemen: getracht zal worden aan de maatschappelijke organisatie in het Joodsche Land een hoogeren vorm en een meer bevredigend karakter te geven dan uitteraard het deel kan zijn van eene historisch geworden en nog steeds historisch groeiende maatschappij als in oud-Europa. Misschien wordt het aan het Joodsche Volk gegeven ook op deze wijze wegbereider te worden voor de geheele beschaafde menschheid. En in allen gevalle mag de mogelijkheid daarvan, eene mogelijkheid, die immers niet te miskennen valt, voor de besten der menschen aanleiding zijn om de Zionistische beweging te steunen.

Slotwoord.

Zoo grijpen dan in de Zionistische beweging vele motieven, vele argumenten, vele doeleinden in elkander. Toch, zij wenscht slechts een ding, slechts dit eene: aan het Joodsche volk een publiek-rechtelijk gewaarborgde woonplaats in Palestina te verschaffen. Het Joodsche volk vraagt, ook al is het allerminst de bedoeling dat alle Joden er henen zullen trekken, die woonplaats voor zich *als volk*. Er zal veel arbeid voor noodig zijn, veel misverstand uit den weg moeten worden geruimd, veel politiek en diplomatiek beleid dienen aangewend te worden, ook veel arbeid in eigen kring zijn te verrichten, eer het doel zal worden bereikt. Maar wie let op de breedte, waarmede het Zionistisch program is ontworpen, of beter nog, wie in aanmerking neemt welk een

breeden omvang het bereids heeft erlangd; wie daarbij nog weet, dat in het bovenstaande slechts in korte trekken een deel van den politieken en inwendigen arbeid is geschetst, niet meer dan het politiek getinte werk, dat te verrichten valt, en dat daarenboven ook finantieel en organisatorisch de Beweging op gezonden basis rust en bij blijvenden vooruitgang steeds meer zal gaan rusten; hij zal begrijpen, dat dat Zionistisch doel noch onpraktisch is noch utopistisch, noch strijdig met gezonde begrippen omtrent den vooruitgang der menschheid.

En die dat inziet, hij zij Jood of geen Jood, hij zal het een geluk achten voor vele individuen niet alleen, maar ook voor het Joodsche volk en alle beschaafde volkeren, indien de Zionistische Beweging er in zal slagen voor het Joodsche volk eene publiek-rechtelijk gewaarborgde woonplaats in Palestina te verkrijgen.

MR. S. FRANZIE BERENSTEIN.

DRUKKERIJ
LEVISSON
DEN HAAG